

Rondje groen

W. Andelaar

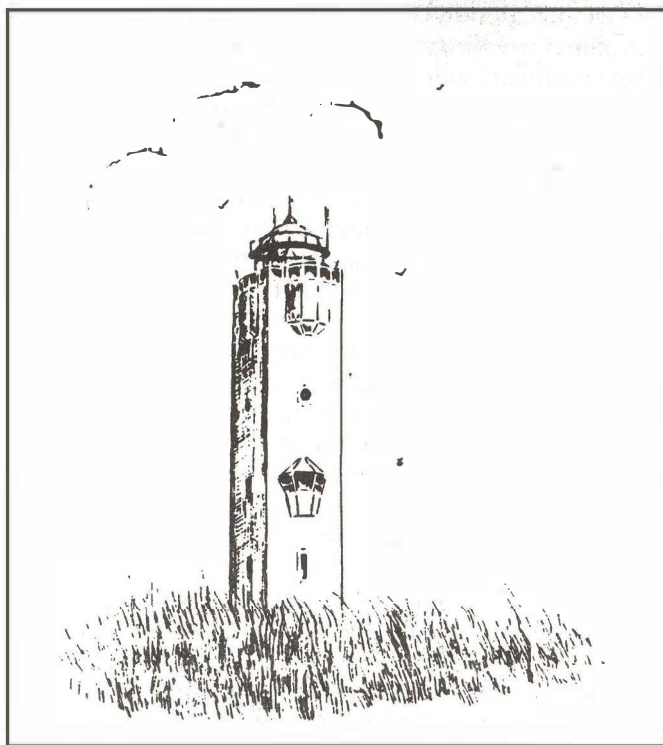
Als geen andere plaats leent Noordwijk zich voor een rondje strand en duin. Met de vuurtoren als middelpunt iets oppikken van wat de natuur te bieden heeft.

Lopend langs het fietspad, daar waar de oorlogsweg begint, groeit een bijzonder plantje. Het draagt ook een opmerkelijke naam: Aardbeispinazie, een naam overigens die de plant goed karakteriseert. Er groeien namelijk rode vruchtjes aan die wat van een aardbei weg hebben. Een plantje dat in vroeger jaren werd gekweekt en nu min of meer verwilderd voorkomt. Het is wat men noemt een van de tredplanten, d.w.z. dat ze gedijen dankzij de betreding. We zijn geneigd te denken dat betreding, in het algemeen menselijke invloed, altijd negatief voor de natuur uitpakt. In dit geval duidelijk niet. Juist die minimale omstandigheden, een plat gelopen strookje langs het bitumen, vormt voor deze plant de juiste standplaats.

Persoonlijk vind ik dit een van de interessantste aspecten van de natuur. Niet alleen in de vochtige duinvalleien vinden we planten, maar ook minder geschikte plaatsen zijn bezet. Op de meest waardeloze stukjes grond komen planten voor. Die hebben daar dan ook de meeste ruimte. Terwijl men in de genoemde duinvalleien elkaar staat te verdringen heeft de Aardbeispinazie langs het fietspad het rijk vrijwel alleen. Door speciale aanpassingen ziet deze kans, onder voor een plant barre omstandigheden, te overleven.

Menselijk ingrijpen, in dit geval het belopen van het strookje grond, blijkt dus niet altijd nadelig voor de natuur. De laatste jaren is daar ook meer aandacht voor gekomen, is dat aspect van de natuur meer in de belangstelling komen te liggen.

Speciaal dr. H. Doing heeft veel onderzoek gedaan naar het zogenaamde "zeedorpenlandschap". Dat zijn de duinen langs de kust rondom de dorpen. Hij heeft daar over geschreven en er ook, de afgelopen winter, een avond over verteld. Op het eerste gezicht lijkt het landschap, de duinen rondom het dorp, sterk aangetast door het gebruik en het belopen. Echter juist door de invloed van de dorpsbewoners, de koeien die er graasden en wat men verder in het duin ook deed, zijn bijzondere omstandigheden ontstaan waarvan bepaalde planten

profiteren. Inmiddels heeft de hond de plaats van de koe in het duin ingenomen en helaas graast deze niet. Door hier en daar wat te maaien en het maaisel af te voeren probeert men nu die specifieke milieu's weer terug te krijgen.

Deze winter is de zeereep, voor het dorp, afgeschoven. Het door de harde stormen weggeslagen zand van het strand is met het zand van deze reep weer aangevuld. Met als bijkomstig voordeel voor de terrasexploitanten dat hun klanten weer op zee kunnen kijken. Ook hier weer lijkt dit een slechte zaak voor de natuur. Alle begroeiing van de reep, waaronder de beschermde Blauwe zeedistel, verdween onder het zand. Toch, en dat bleek al deze zomer, ze komen weer snel terug. En, dankzij dit afschuiven, in grotere getale dan ooit tevoren.

Het gezegde dat waar de mens verschijnt de natuur verdwijnt, gaat dus niet altijd op.

